

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ЕКОНОМІКА ПІДПРИЄМСТВА»

Галузь знань	07 «Управління та адміністрування»
Спеціальність	071 «Облік і оподаткування»
Освітньо-професійна програма	«Облік, аудит та оподаткування»
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Назва кафедри	Обліку, аудиту та оподаткування
Тип дисципліни	Обов'язкова
Семестр	3 семестр
Мова викладання	Українська
Керівник курсу	Новіченко Людмила Степанівна , кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри обліку, аудиту та оподаткування
Профайл керівника курсу	http://nasoa.edu.ua/spivrobityky/novichenko-lyudmyla-stepanivna/
Контактна інформація керівника курсу (e-mail), сторінка курсу в Moodle	E-mail: LSNovichenko@nasoa.edu.ua Сторінка курсу на платформі Moodle: https://dist.nasoa.edu.ua/course/view.php?id=106
Передумови для вивчення навчальної дисципліни	Наявність систематичних та ґрунтовних знань з компонентів професійної підготовки освітньо-професійної програми, зокрема «Мікроекономіка».

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Обсяг:	Кредитів ECTS	Годин	За видами занять:			
			Лекцій	Практичних занять	Самостійна підготовка	Вид підсумкового контролю
	5	150	28	28	94	Екзамен

Опис дисципліни	<p>Навчальна дисципліна «Економіка підприємства» є обов'язковою компонентою навчального плану.</p> <p>Мета вивчення навчальної дисципліни полягає у формуванні системи базових знань щодо механізму функціонування підприємства в сучасних умовах, розвитку економічного мислення і системи спеціальних знань про базові поняття щодо господарської та фінансової діяльності підприємства, змісту її окремих напрямів, а також розрахунку показників, що характеризують ефективність та результативність діяльності суб'єкта господарювання.</p> <p>Завдання вивчення навчальної дисципліни: вивчення підприємства як суб'єкта господарювання та основних напрямів його діяльності; опанування методологічних та методичних засад планування діяльності підприємства; формування програми виробництва продукції та її реалізації, визначення виробничої потужності підприємства; встановлення складових ресурсного потенціалу підприємства та шляхів його ефективного використання;</p>
------------------------	--

	<p>дослідження теоретичних засад формування й використання трудових ресурсів підприємства та системи їх матеріального стимулювання, методичних підходів до їх аналізу ефективності їх використання; вивчення теоретичних засад формування та використання майнових ресурсів підприємства, методичних підходів до їх аналізу та планування; встановлення порядку формування фінансових ресурсів підприємства; побудова механізмів формування економічних результатів господарської діяльності підприємства та оцінки її ефективності; виявлення напрямів розвитку підприємства, запобігання кризовим явищам та банкрутству, забезпечення економічної безпеки підприємства.</p> <p>Формат проведення дисципліни: лекції, практичні(семінарські) заняття, самостійна робота. Здобувачі вищої освіти мають змогу отримати індивідуальні консультації.</p>
<p>Результати навчання</p>	<p>Здобувач вищої освіти повинен знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> – правові основи функціонування підприємства як суб'єкта господарювання; – структуру ресурсів підприємства, джерела їх формування та напрямки ефективного використання; – визначення результатів діяльності підприємства; – методи оцінки ефективності роботи підприємства; – види цін та методи ціноутворення; – основні положення організації, планування та державного регулювання діяльності підприємства; – принципи мотивації трудової діяльності, форми та системи оплати праці на підприємстві; – порядок формування кошторисів, планування діяльності підприємства; – методичні основи оцінки фінансово-економічних результатів та ефективності діяльності підприємства. <p>Здобувач вищої освіти повинен вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> – аналізувати ефективність роботи підприємства; – проводити оцінку впливу чинників зовнішнього середовища на діяльність підприємства; – вибирати найбільш перспективні шляхи розвитку виробництва; – обирати метод ціноутворення та визначати ціну на продукцію; – розраховувати та аналізувати показники ефективності діяльності підприємства; – складати кошторис витрат на виробництво продукції; – оцінювати фінансовий стан підприємства; – визначати економічну доцільність інвестицій; складати довгострокові та короткострокові плани діяльності підприємства, застосовувати на практиці оперативне планування.
<p>Професійні компетентності</p>	<p>ФК 01. Здатність досліджувати тенденції розвитку економіки за допомогою інструментарію макро- та мікроекономічного аналізу, робити узагальнення стосовно оцінки прояву окремих явищ, які властиві сучасним процесам в економіці.</p> <p>ФК 05. Проводити аналіз господарської діяльності підприємства та фінансовий аналіз з метою прийняття управлінських рішень</p>
<p>Програмні результати навчання</p>	<p>ПРН 01. Знати та розуміти економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем.</p> <p>ПРН 08. Розуміти організаційно-економічний механізм управління підприємством та оцінювати ефективність прийняття рішень з використанням обліково-аналітичної інформації.</p>

	<p>ПРН 11. Визначати напрями підвищення ефективності формування фінансових ресурсів, їх розподілу та контролю використання на рівні підприємств різних організаційно-правових форм власності.</p> <p>ПРН 13. Усвідомлювати особливості функціонування підприємств у сучасних умовах господарювання та демонструвати розуміння її ринкового позиціонування.</p> <p>ПРН 15. Володіти загальнонауковими та спеціальними методами дослідження соціально-економічних явищ і господарських процесів на підприємстві.</p> <p>ПРН 20. Виконувати професійні функції з урахуванням вимог трудової дисципліни, планування та управління часом.</p>
Програма навчальної дисципліни	<p>Змістовий модуль 1. Теоретико-правові засади підприємництва.</p> <p>Тема 1. Підприємство як суб'єкт господарювання.</p> <p>Тема 2. Основи підприємницької діяльності.</p> <p>Тема 3. Система управління підприємством.</p> <p>Тема 4. Трудові ресурси підприємства, мотивація та оплата праці.</p> <p>Тема 5. Матеріальні активи підприємства.</p> <p>Тема 6. Нематеріальні активи підприємства.</p> <p>Тема 7. Оборотні активи підприємства.</p> <p>Тема 8. Інвестиції та інноваційна діяльність підприємства.</p> <p>Змістовий модуль 2. Організаційно-методичні засади здійснення підприємствами господарської діяльності.</p> <p>Тема 9. Техніко-технологічна база виробництва.</p> <p>Тема 10. Організація виробництва продукції на підприємстві.</p> <p>Тема 11. Виробнича і соціальна інфраструктура підприємства.</p> <p>Тема 12. Прогнозування, планування і регулювання діяльності підприємства.</p> <p>Тема 13. Виробництво, якість і конкурентоспроможність продукції.</p> <p>Тема 14. Валові витрати і ціни на продукцію.</p> <p>Тема 15. Фінансово-економічні результати та ефективність діяльності підприємства.</p> <p>Тема 16. Економічна безпека та антикризова діяльність підприємства.</p>
Методи навчання	<p>У процесі викладання дисципліни використовується кредитно-трансферна система організації навчального процесу, що відповідає вимогам ЄКТС. Для досягнення навчальних завдань, загального розвитку особистості, професійної підготовки доцільно використовувати різні методи навчання, а саме: словесні (розповідь, пояснення, лекція, консультація); наочні (демонстрація, ілюстрація); практичні (практична робота, тестування, ситуаційні завдання); за характером логіки пізнання: (аналітичний, синтетичний, аналітико-синтетичний, індуктивний, дедуктивний); за рівнем самостійної розумової діяльності (проблемний, частково-пошуковий, дослідницький); за рівнем інноваційності (ситуаційного аналізу, дискусія, робота в групах).</p>
Матеріально-технічне забезпечення навчальної дисципліни	<p>Комп'ютери з програмним забезпеченням для виконання різних видів освітньої діяльності: Microsoft Office, Веб-браузери.</p> <p>Мультимедійний проектор, комп'ютер або ноутбук, використання платформи Microsoft Teams та Moodle для дистанційного навчання</p>
Політики навчальної дисципліни	<p>Політика щодо академічної доброчесності. Дотримання академічної доброчесності здобувачами вищої освіти НАСОН є передумовою для ефективного опанування результатами навчання і отримання позитивної оцінки з поточного та підсумкового контролів. Складові політики академічної доброчесності регламентуються: <i>Положенням про академічну доброчесність Національної академії статистики, обліку та аудиту, затвердженим рішенням Вченої ради НАСОН, 24квітня 2020 р., протокол № 8.</i></p>

Відповідно до Положення про внутрішню систему забезпечення якості освіти в НАСОНА та Положення про академічну доброчесність у НАСОНА у разі виявлення викладачем порушення студентом норм та правил академічної доброчесності, викладач зобов'язаний застосувати норми п.11.8.3 Положення про внутрішню систему забезпечення якості освіти в НАСОНА, зокрема: «повторне проходження оцінювання (тест, контрольна робота, залік, іспит тощо); повторне проходження відповідного освітнього компонента (модуля) освітньої програми»

Політика щодо відвідування занять. Здобувачі вищої освіти денної форми навчання зобов'язані відвідувати заняття. Поважними причинами для відсутності на заняттях є хвороба, академічна мобільність або інші випадки відсутності, які підтверджені документально. Якщо здобувач вищої освіти відсутній на заняттях з поважної причини, він презентує виконані завдання під час самостійної підготовки та відповідно до графіку консультацій викладача.

Політика щодо перескладання. Здобувачі вищої освіти повинні дотримуватися термінів виконання усіх завдань, передбачених програмою навчальної дисципліни. Ліквідація академічної заборгованості та перескладання заліку проводиться після закінчення екзаменаційної сесії за окремим розкладом, складеним навчально-методичним відділом не пізніше наступного тижня після сесії.

Політика щодо оскарження результатів оцінювання. Якщо здобувач вищої освіти не згоден з оцінюванням рівня його знань він може оскаржити виставлену викладачем оцінку у встановленому порядку відповідно до Положення про організацію освітнього процесу у Національній академії статистики, обліку та аудиту, затвердженим рішенням Вченої ради НАСОНА, 25 травня 2020 р., протокол № 9.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Гусева О.Ю., Воскобоева О.В., Хлевицька Т.Б., Голобородько А.Ю., Ромащенко О.С. Економіка підприємства: навч. посіб. Київ: Державний університет телекомунікацій, 2020. 215 с.
2. Дмитрієв І.А., Шевченко І.Ю. Економіка підприємства: навч. посіб. Х.: ФОП Бровін О.В., 2018. 292 с.
3. Економіка і бізнес: підруч. / за ред. д.е.н., проф. Л. Г. Мельника, д.е.н., проф. О. І. Карінцевої. Суми: Університетська книга, 2021. 316 с.
4. Економіка підприємства / Л.Л. Лазебник, В.В. Гурочкіна, Л.В. Слюсарєва та ін.; за заг. ред. Л.Л. Лазебник. Ірпінь : Університет ДФС України, 2021. 426 с.
5. Економіка підприємства: підруч. / під заг. ред. д.е.н., проф. Ковальської Л.Л. та проф. Кривов'язюка І.В. Київ : Видавничий дім «Кондор», 2020. 620 с.
6. Економіка підприємства: навч. посіб. / О.І. Лисак, Л.О. Андрєєва, Л.О. Болтянська. Мелітополь: Люкс, 2020. 272 с.
7. Іванілов О. С. Економіка підприємства: навч. посіб. Київ : Центр учбової літератури, 2019. 728 с.
8. Косова Т. Д. Фінансовий аналіз. Навч. посіб. Київ : ЦУЛ, 2017. 440 с.
9. Новіченко Л.С. Актуальні питання формування Звіту про управління підприємством. *Економічний аналіз*. 2018. № 4. С. 258-264
10. Новіченко Л.С. Лізинг як форма оновлення технічної бази виробництва *Вісник Хмельницького національного університету*. 2021. № 5. Том. 2. С. 134-142
11. Новіченко Л.С. Продуктивність праці: аналіз показників та резерви підвищення. *Міжнародний науковий журнал «Інтернаука»*. Серія: «Економічні науки». 2022. № 3. С. 21-28.
12. Новіченко Л.С. Платоспроможність суб'єкта господарювання: сутність, економічний аналіз та напрями підвищення. *Наукові перспективи*. 2022. № 3(21). С. 83-93.

13. Новіченко Л.С. Виробнича програма підприємства: зміст, фактори впливу та порядок формування. *Збірник наукових праць «Науковий вісник Національної академії статистики, обліку та аудиту»*. 2022. № 2. С. 55-61

14. Юрченко Н.Б., Кравчук Р.С., Запухляк І.Б., Василик І.І. Економіка підприємства : навч. посіб. Івано-Франківськ : ІФНТУНГ, 2018. 377 с.

КРИТЕРІЇ ТА МЕТОДИ ОЦІНЮВАННЯ

За результатами семестру здобувач вищої освіти отримує підсумкову оцінку за 100-бальною системою, яка розраховується як накопичена сума отриманих балів за всі види поточного, модульного та підсумкового контролю.

Умовою допуску до підсумкового контролю є набрання здобувачем вищої освіти 35 балів у сукупності за всіма темами дисципліни.

Якщо за результатами модульно-рейтингового контролю здобувач вищої освіти отримав сумарну кількість балів за два змістовні модулі, що не перевищує 34 бали, то здобувач вищої освіти вважається таким, що не виконав усі види робіт, які передбачаються навчальним планом з дисципліни «Економіка підприємства» і направляється на повторний курс вивчення дисципліни.

Форми контролю	Види навчальної роботи	Оцінювання	
ПОТОЧНИЙ КONTРоль	Робота на лекціях	-	
	Робота на практичних заняттях, у т.ч.:		
	- розв'язання завдання, обґрунтованих висновків	практичного написання аналітичних	Від 0 до 4 балів
	- розв'язання завдання	теоретичного	Від 0 до 4 балів
	- усне опитування, участь у навчальній дискусії, тестування		1 бал
МОДУЛЬНИЙ КONTРоль	Модульний контроль № 1	Максимальна оцінка – 15 балів	
	Модульний контроль № 2	Максимальна оцінка – 15 балів	
ПІДСУМКОВИЙ КONTРоль	Екзамен	Максимальна оцінка – 30 балів	

Шкала оцінювання знань здобувачів вищої освіти

Оцінка за національною шкалою	Оцінка в балах	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
Екзамен			
<i>Відмінно</i>	90-100	A	Здобувач вищої освіти демонструє високий рівень знань навчального матеріалу в обсязі, що відповідає програмі дисципліни, достатньо реалізовує теоретичні положення дисципліни в практичних розрахунках, виконав практичні завдання відмінно або з незначною кількістю помилок. За час навчання при проведенні практичних занять проявив вміння самостійно вирішувати поставлені завдання, активно включатись в дискусії, може відстоювати власну позицію в питаннях та рішеннях, що розглядаються
<i>Добре</i>	82-89	B	Здобувач вищої освіти демонструє гарні знання, добре володіє матеріалом, що відповідає програмі дисципліни, робить на їх основі аналіз можливих ситуацій та вміє застосовувати теоретичні положення при вирішенні практичних задач, але

			допускає окремі неточності. Вміє самостійно виправляти допущені помилки, кількість яких є незначною
	74-81	C	Здобувач вищої освіти в загальному добре володіє матеріалом, знає основні положення матеріалу, що відповідає програмі дисципліни, робить на їх основі аналіз можливих ситуацій та вміє застосовувати при вирішенні типових практичних завдань, але допускає окремі неточності. Помилки у відповідях тарозрахунках не є системними. Знає характеристики основних положень, що мають визначальне значення при проведенні практичних занять та поясненні прийнятих рішень, в межах дисципліни, що вивчається.
<i>Задовільно</i>	64-73	D	Здобувач вищої освіти засвоїв основний теоретичний матеріал, передбачений програмою дисципліни. При вирішенні практичних завдань допускає значну кількість недоліків і суттєвих помилок
	60-63	E	Здобувач вищої освіти має певні знання, передбачені в програмі дисципліни, володіє основними положеннями, що вивчаються на рівні, який визначається як мінімально допустимий. З використанням основних теоретичних положень, здобувач вищої освіти з труднощами пояснює правила вирішення практичних завдань дисципліни, відсутнє розуміння порядку виконання завдання та взаємозв'язків з іншими дисциплінами.
<i>Незадовільно</i>	35-59	FX	Здобувач вищої освіти може відтворити окремі фрагменти з курсу. Незважаючи на те, що програму дисципліни здобувач вищої освіти виконав, працював він пасивно, його відповіді під час практичних робіт в більшості є неправильними, необґрунтованими. Цілісність розуміння матеріалу з дисципліни у здобувача вищої освіти відсутні.Здобувач вищої освіти має можливість повторного складання
	1-34	F	Здобувач вищої освіти повністю не виконав вимоги програми навчальної дисципліни. Його знання на підсумкових етапах навчання є фрагментарними. Обов'язковий повторний курс

*Розглянуто та затверджено на засіданні кафедри обліку, аудиту та оподаткування.
Протокол № 20 від 06 червня 2023р.*